

Politika Kombëtare Shqiptare për Sigurinë Agro-Ushqimore

Draft

Tabela e Përmbajtjes

Tabela e Përmbajtjes	i
Parathënie	ii
Lista e Shkurtesave	iii
1. Hyrje	1
2. Vizioni i Politikave	4
2.1. Fushëveprimi i Politikave	5
3. Palët e Interesuara.....	7
4. Rolet & Përgjegjësitë	10
5. Qëllimet e Politikave	13
5.1. Qëllimi 1 i Politikave: Forcimi i Kornizës Legjislative dhe Administrative	I
5.2. Objektivi 2 i Politikave: Rritja e Efektivitetit të Sistemit të Kontrollit Agro-Ushqimor V	
5.3. Qëllimi i Politikave 3: Forcimi i Pajtueshmërisë në të gjithë Sektorin Agro-Ushqimor VII	
5.4. Qëllimi i politikave 4: Fuqizimi i Konsumatorit për të marrë vendime të informuara IX	
6. Referenca	XI

Parathënie

Do të shtohet më vonë

Lista e Shkurtesave

AKU	Autoriteti Kombëtar i Ushqimit
AKVMB	Autoriteti Kombëtar i Veterinarisë dhe Mbrojtjes së Bimëve
ASPA	Shkolla Shqiptare e Administratës Publike
UBT	Universiteti Bujqësor i Tiranës
AESU	Autoriteti Evropian i Sigurisë Ushqimore
BE	Bashkimi Europian
PBB	Prodhimi i Brendshëm Bruto
AMIA	Analiza e Mangësive Institucionale dhe Administrative
RRANSU	Rrjeti i Autoriteteve Ndërkombëtare të Sigurisë Ushqimore
KNMB	Konventa Ndërkombëtare për Mbrojtjen e Bimëve
SNBZHRP	Strategjia Ndërsektoriale për Bujqësinë, Zhvillimin Rural dhe Peshkimin 2022-2027
ISHP	Instituti i Shëndetit Publik
ISUV	Instituti i Sigurisë Ushqimore dhe Veterinarisë
AML	Analiza e Mangësive Legjislative
MBZHR	Ministria e Bujqësisë dhe Zhvillimit Rural
MSHMS	Ministria e Shtrisë e Shëndetësisë dhe Mbrojtjes Sociale
MMM	Ministria e Mbrojtjes së Mjedisit
SKZHI	Strategjia Kombëtare për Zhvillim dhe Integrim
OZHQ	Objektivat e Zhvillimit të Qëndrueshëm
NVM	Ndërmarrjet e Vogla dhe të Mesme
QTTA	Qendër për Transferimin e Teknologjive Agro-Kulturore
OZHQ KB	Objektivat e Zhvillimit të Qëndrueshëm të Kombeve të Bashkuara
OBSH	Organizata Botërore e Shëndetësisë
OBT	Organizata Botërore e Tregtisë

1. Hyrje

Shqipëria pranon rëndësinë e faktit se shëndeti i njerëzve është i lidhur ngushtë me shëndetin e bimëve, kafshëve dhe mjedisin e përbashkët dhe se një politikë e qartë kombëtare për sigurinë agro-ushqimore është themeli për zbatimin efektiv të parimeve të 'One Health' përmes zinxhirit ushqimor nga ferma në pirun.

Shqipëria, e vendosur në mënyrë strategjike në Gadishullin Ballkanik, mes Azisë dhe Evropës, zotëron burime të shumta natyrore, një treg të konsiderueshëm me mundësi të mëdha investimi dhe ka potencial të fortë për zgjerim ekonomik.

Aktualisht, bujqësia dhe sektorët e biznesit agro-ushqimor japin një kontribut të rëndësishëm në ekonominë kombëtare. Në vitin 2019, prodhimi kryesor përfaqësonte afro 19% të PBB-së dhe 40% të punësimit kombëtar, ndërsa rreth 40% e popullsisë jetonte në zonat rurale, ku shumica e tyre punonin në bujqësi. Vlerësimet e Bankës Botërore¹ tregojnë se bujqësia ushqimore është në mënyrë direkte dhe indirekte përgjegjës për pothuajse gjysmën e vendeve të punës në mbarë ekonominë në Shqipëri.

Integrimi i Shqipërisë në ekonominë globale, veçanërisht për sektorin agro-ushqimor është jetik, por sfidues. Aktualisht, aksesit i Shqipërisë në tregjet ndërkombëtare të ushqimit është ende i kufizuar. Produktet kryesore shtazore të Shqipërisë, duke përfshirë qumështin, mishin e kuq dhe shpendët, akoma nuk lejohen në BE. Është tepër e rëndësishme që produktet shqiptare të kenë akses dhe të bëhen më konkurruese në tregjet e huaja.

Qeveritë e Shqipërisë janë të përkushtuara për kapërcimin e këtyre sfidave dhe mbështesin vizionin e zhvillimit të sektorëve të ushqimit dhe bujqësisë për të qenë konkurrues, gjithëpërfshirës, i adaptueshëm dhe plotësisht i integruar në ekonominë globale. Siguria e furnizimit ushqimor mbështet ekonominë, tregtinë dhe turizmin e një vendi, kontribuon në sigurinë e ushqimit dhe të ushqyerit dhe stimulon zhvillimin e qëndrueshëm. Është e rëndësishme të theksohet që Shqipëria pranon se shëndeti i njerëzve është i lidhur ngushtë me shëndetin e bimëve, kafshëve dhe mjedisin e përbashkët dhe se një politikë kombëtare për sigurinë agro-ushqimore është baza për zbatimin efektiv të parimeve "One health" përmes gjithëzinxhirit ushqimor nga ferma në pirun.

Kostoja ekonomike e ushqimeve të pasigurta, shpërthimeve të sëmundjeve të kafshëve ose bimëve merr formë të shumta dhe ka ndikime afatshkurtra dhe afatgjata. Shembuj të këtyre kostove përfshijnë kostot e shëndetit publik dhe humbjen e produktivitetit të lidhura me sëmundjet ushqimore dhe sëmundjet e kafshëve të fermave, ndërprerjet në tregjet ushqimore kur ndodhin shpërthime sëmundjesh, pasi konsumatorët shmangin produktet ushqimore të implikuara ose zgjedhin alternativa që perceptohen si më të sigurta. Ushqimi i pasigurt ndikon gjithashtu në furnizimet ushqimore dhe sigurinë ushqimore.

Kjo politikë konsiderohen hap kyç njohjen e faktit se siguria e ushqimit, ushqimit të kafshëve, shëndetit të bimëve dhe kafshëve është jetike për rritjen dhe transformimin e sektorit të bujqësisë në Shqipëri dhe mund të kontribuojë pozitivisht në integrimin e Shqipërisë në tregjet rajonale, tregjet e Bashkimit Evropian dhe ato ndërkombëtare. Zgjerimi i tregjeve vendore dhe ndërkombëtare mund të ndikojë ndjeshëm në rritjen ekonomike dhe prosperitetin në të gjithë sektorin agro-ushqimor.

Kjo politikë miraton qasjen Një Shëndet, e cila i lejon qeverisë të zbulojë, parandalojë dhe reagojë ndaj sëmundjeve të reja në ndërfaqen njeri-kafshë-mjedis, në mënyrë që të trajtojë më efektivisht çështjet e shëndetit publik të lidhura me ushqimin. Mbrojtja e shëndetit dhe mirëqenies së kafshëve, shëndetit të bimëve dhe shëndetit të konsumatorëve rrit konkurrencën e produkteve agro-ushqimore shqiptare si në tregun e brendshëm, ashtu edhe në atë të jashtëm.

Për të siguruar një politikë progresive të sigurisë agro-ushqimore, duhet të merren parasysh faktorët kryesorë të politikave brenda Shqipërisë dhe globalisht. Është e rëndësishme të theksohet se qëllimet e kësaj politike janë në përputhje me politikat dhe strategjitë kryesore kombëtare dhe ndërkombëtare.

Në nivel kombëtar synimet e politikave përputhen me:

- Strategjinë Ndërsektoriale për Bujqësinë, Zhvillimin Rural dhe Peshkimin 2022-2027 (SNBZHRP). Kjo politikë është veçanërisht e rëndësishme për realizimin e dy nga katër objektivat e përgjithshme të kësaj strategjie, të cilat janë: (i) promovimi i prodhimit dhe cilësisë së qëndrueshme të ushqimit nëpërmjet zhvillimit të një sektori konkurrues dhe inovativ agro-ushqimor² dhe (ii) forcimi i kapacitetet institucionale dhe administrative drejt harmonizimit të acquis Communautaire të BE-së në kapitujt përkatës. SNBZHRP-ja 2022-2027³ është në përputhje me objektivat strategjikë të Strategjisë Kombëtare për Zhvillim dhe

¹ Forcimi i Qëndrueshmërisë së Modelit të Rritjes në Shqipëri. Memorandumi Ekonomik për Shqipërinë (2021) - Banka Botërore:

<https://documents1.worldbank.org/curated/en/099845001312232607/pdf/P1752090e8141b05a08afc06ea6bc385da3.pdf>

² Përmirësimi i efikasitetit dhe qëndrueshmërisë së prodhimit në fermë, rritja e orientimit drejt tregjeve të sektorit të përpunimit agro-ushqimor, harmonizimi progresiv i tij me standardet e BE-së, çka do të sigurojë përgjigje më të mirë ndaj kërkesave të konsumatorëve me ushqim të sigurt, ushqyes dhe të qëndrueshëm.

³ Strategjia Ndërsektoriale për Bujqësinë, Zhvillimin Rural dhe Peshkimin 2021-2027 (SNBZHRP)

Integrim (SKZHI III) 2021–2030 si dhe me vizionin, objektivat dhe prioritetet e Qeverisë së Shqipërisë 2030 (2021-2025).

Në nivel ndërkombëtar, synimet e politikave përputhen me:

- Objektivat e Kombeve të Bashkuara për Zhvillimin e Qëndrueshëm (OKBZHQ) të cilat përshkruajnë fushat e synuara për qeveritë ndërkombëtare, duke përfshirë qeverinë shqiptare, për arritjen e një të ardhmeje më të mirë dhe më të qëndrueshme për të gjithë. Ushqimet e mjaftueshme, të sigurta dhe ushqyese identifikohen qartë si të rëndësishme për të gjitha OZHQ-të, duke riafirmuar ndërvarësinë midis shëndetit dhe mirëqenies, të ushqyerit, padëmshmërisë ushqimore dhe sigurisë ushqimore. Në veçanti, OZHQ-ja 2 (Zero uri), OZHQ-ja 3 (Shëndet i mirë dhe mirëqenie) dhe OZHQ-ja 8 (Punë e denjë dhe rritje ekonomike). Siguria e ushqimit duhet gjithashtu të integrohet në arritjen e OZHQ-së 1 (Pa varfëri), OZHQ-së 12 (Konsum dhe prodhim i përgjegjshëm) dhe OZHQ-së 17 (Partneritete për qëllimet). Për më tepër, OZHQ-ja 6 (Uji i pastër dhe higjiena publike) është gur themeli i sigurisë ushqimore.
- Strategjia e OBSH-së për Sigurinë Ushqimore (2022-2030) – Drejt sistemeve më të forta të sigurisë ushqimore dhe bashkëpunimit global që synon forcimin e sistemeve të kontrollit të ushqimit, përdorimin e evidencave (të dhënave dhe shkencës) për të mbështetur vendimmarrjen dhe promovimin e angazhimit dhe partneriteteve të palëve të interesuara. Kjo politikë miraton parimet e bashkëpunimit dhe koordinimit ndërmjet qeverisë në zbatimin e qasjes Një Shëndet.

Qeverive u kërkohet të tregojnë leadership në miratimin dhe zbatimin e politikave të sigurisë agro-ushqimore, të cilat sigurojnë që çdo palë e interesuar të kuptojë dhe të luajë siç duhet rolin e tyre. Zbatimi efektiv i kësaj politike kërkon së pari, një kuptim të qartë të roleve dhe përgjegjësisë të çdo pale të interesuar (siç përshkruhet në Seksioni 4) dhe së dyti angazhimin e tyre në vijimësi për zbatimin e objektivave të politikës (Seksioni 5) brenda kompetencave të tyre përkatëse përmes planeve të zbatimit të politikave (Shtojca I).

Kjo politikë përcakton parimet kryesore të njohura ndërkombëtarisht, sipas të cilave sistemet e prodhimit agro-ushqimor në Shqipëri duhet të rregullohen për të garantuar mbrojtjen e shëndetit të konsumatorit, shëndetin e kafshëve dhe bimëve, duke lehtësuar inovacionin dhe tregtinë. Këto përfshijnë parimet e transparencës, analizën e rrezikut, menaxhimin e krizave, vendimmarrjen e bazuar në shkencë, koordinimin dhe bashkëpunimin kombëtar dhe ndërkombëtar, ndërgjegjësimin e konsumatorëve dhe komunikimin me ta.

la vlen të theksojmë se komunikimi, koordinimi dhe bashkëpunimi i mirë mes të gjitha palëve të interesuara është thelbësor, duke përfshirë Ministrinë e Bujqësisë dhe Zhvillimit Rural (MBZHR), Autoritetin Kombëtar të Ushqimit (AKU), Institutin e Sigurisë Ushqimore dhe Veterinarisë (ISUV), Autoritetin Kombëtar të Veterinarisë dhe Mbrojtjes së Bimëve. (AKVMB), Institutin për Shëndetin Publik, industrinë dhe konsumatorët. Shpërndarja e burimeve adekuate është gjithashtu thelbësore për të siguruar funksionimin efektiv të sistemit.

Rritja e sistemeve të sigurisë agro-ushqimore të Shqipërisë përfshin një sërë objektivash afatshkurtra dhe afatgjata të cilat mund të jenë sfiduese për t'u arritur, megjithatë janë investime të vlefshme që do të kontribuojnë në forcimin e reputacionit të Shqipërisë në nivel kombëtar dhe ndërkombëtar dhe do të ndikojnë pozitivisht në rritjen ekonomike.

Kjo Politikë Kombëtare e Sigurisë Agro-Ushqimore do të rishikohet periodikisht dhe do të përditësohet sipas nevojës për të pasqyruar zhvillimet e reja që ndikojnë në sigurinë e ushqimeve dhe ushqimeve për kafshë ose në shëndetin e bimëve ose kafshëve.

2. Vizioni i Politikave

*Për të siguruar një politikë progresive të sigurisë agro-ushqimore,
duhet të merren parasysh nxitësit kryesorë të politikave brenda Shqipërisë dhe globalisht.
Është e rëndësishme të theksojmë se qëllimet e kësaj politike janë përfruar me politikat dhe strategjitë kryesore
kombëtare dhe ndërkombëtare.*

Vizioni për Politikën Kombëtare të Sigurisë Agro-Ushqimore është të kontribuojë në mbrojtjen e shëndetit të konsumatorit, shëndetit dhe mirëqenies së kafshëve dhe shëndetit të bimëve, duke aplikuar një qasje bashkëpunuese dhe integruese për forcimin e pajtueshmërisë dhe rregullimin e sektorit agro-ushqimor. Në arritjen e këtij vizioni, parashikohet që qeveria shqiptare dhe organet përkatëse qeveritare të marrin pjesë aktive në procesin e përafrimit me *acquis* të BE-së në rrugën e tyre drejt anëtarësimit në BE dhe të angazhohen me organizmat ndërkombëtarë për të siguruar përafrim me rregullat e Organizatës Botërore të Tregtisë (OBT) për tregtinë ndërkombëtare

2.1. Fushëveprimi i Politikave

Kjo politikë miraton qasjen 'One Health' e cila njih ndërlidhjet midis shëndetit të njerëzve, kafshëve dhe mjedisit. Kjo politikë mbulon të gjitha fazat përgjatë zinxhirit nga ferma në pirun, duke përfshirë sigurinë e ushqimit dhe ushqimit të kafshëve, shëndetin dhe mirëqenien e kafshëve dhe shëndetin e bimëve.

Figura 2.1: Institucionet qeveritare përgjegjëse për politikbërjen që lidhet me Qasjen 'One Health' në rregullimin e tyre të sektorit agro-ushqimor (d.m.th. njerëz/ konsumatorë të shëndetshëm, mjedis i shëndetshëm dhe kafshë të shëndetshme).

Ministria e Bujqësisë dhe Zhvillimit Rural drejton zbatimin e kësaj politike, në bashkëpunim me departamentet kryesore ministrore, veçanërisht Ministrinë e Shëndetësisë dhe Mbrojtjes Sociale dhe Ministrinë e Turizmit dhe Mjedisit. Një sërë organesh qeveritare në varësi të këtyre ministrive përfshihen në fushëveprimin e kësaj politike dhe janë përgjegjëse për zbatimin e saj siç përshkruhet në Seksionin 4.

Zbatimi do të arrihet përmes një qasjeje të koordinuar dhe bashkëpunuese ndërmjet organeve përkatëse qeveritare. MBZHR-ja është përgjegjëse për drejtimin e një qasjeje të koordinuar dhe bashkëpunuese drejt zbatimit të politikave. Një plan i zbatimit të politikave që përshkruan veprimet që duhen ndërmarrë për të arritur objektivat

e politikës është përfshirë në Shtojcën I. MBZHR-ja do të monitorojë zbatimin e këtij plani dhe do të përditësojë sipas nevojës në bashkëpunim me organet e tjera përkatëse qeveritare.

3. Palët e Interesuara

Organet rregullatore shqiptare do të angazhohen me operatorët e biznesit agro-ushqimor, konsumatorët dhe palët e tjera të interesuara gjatë zhvillimit të masave të reja ligjore dhe do të ftohen të kontribuojnë në procesin e vendimmarrjes.

Kjo politikë ka disa palë të interesuara të cilat mund të ndahen kryesisht në tre kategori kryesore:

Rregullatorët – organet qeveritare përgjegjëse për zhvillimin dhe zbatimin e politikave dhe legjislacionit agro-ushqimor janë nxitës të kësaj politike dhe kyç për zbatimin e saj.

Bizneset Agro-Ushqimore – të gjithë sektorët brenda industrisë agro-ushqimore janë palë kryesore të interesuara dhe kanë përgjegjësi për të garantuar shëndetin dhe mirëqenien e kafshëve, shëndetin e bimëve, mbrojtjen e mjedisit dhe sigurinë e ushqimit për kafshët dhe ushqimin. Angazhimi i fermerëve dhe biznesit agro-ushqimor me organet qeveritare në fusha të tilla si: sëmundjet e kafshëve dhe bimëve, mirëqenia e kafshëve, çështjet e sigurisë ushqimore dhe sigurisë ushqimore për kafshët, zhvillimi i legjislacionit dhe vendimmarrja, është i rëndësishëm për të rritur efektivitetin e sistemit të kontrollit të sigurisë agro-ushqimore.

Konsumatorët – konsumatorët janë palë të rëndësishme të interesuara të kësaj politike. Qeveritë kanë përgjegjësinë të mbrojnë shëndetin e këtyre konsumatorëve. Konsumatorët kanë rolin e tyre në angazhimin me organet qeveritare, drejtpërdrejt ose nëpërmjet shoqatave, për të rritur ndërgjegjësimin e tyre për çështjet e sigurisë ushqimore dhe për të fuqizuar veten për të marrë vendime të informuara në lidhje me ushqimet që konsumojnë dhe praktikatat higjienike. Konsumatorët inkurajohen të shprehin pikëpamjet e tyre mbi politikatat dhe legjislacionin e ardhshëm përmes pjesëmarrjes së tyre në konsultimet e qeverisë.

Niveli i angazhimit të secilit prej këtyre palëve të interesuara mund të ndahet në tre kategori kryesore: të përfshirë; me ndikim të madh dhe të interesuar. Tabela 3.1 më poshtë liston palët kryesore të interesuara dhe nivelin e tyre të angazhimit:

Tabela 3.1: Lista e palëve kryesore të interesuara

Palët e Përfshira të Interesuara					
Autoritetet Publike					Industria
Ministria e Bujqësisë dhe Zhvillimit Rural		Ministria e Shëndetësisë dhe Mbrojtjes Sociale	Ministria e Financave dhe Ekonomisë	Ministria e Arsimit, Sportit dhe Rinisë	Sektori i Biznesit Agro-Ushqimor
Subjektet e Asociuara	Autoriteti Kombëtar i Ushqimit (AKU)	Instituti i Shëndetit Publik	Drejtoria e Përgjithshme e Doganave	Universiteti Bujqësor i Tiranës	Operatorët e biznesit ushqimor
	Instituti i Sigurisë Ushqimore dhe Veterinarisë		Qendra Kombëtare e Biznesit	Universiteti i Tiranës	Tregtarët/ Importuesit
	Autoriteti Kombëtar i Veterinarisë dhe Mbrojtjes së Bimëve (AKVMB)			Shkolla Shqiptare e Administratës Publike	Fermerët
	Enti Shtetëror i Farave dhe Fidanëve				
	Qendra për Transferimin e Teknologjive Bujqësore (QTTB)				
Palët e interesuara me ndikim të madh					
Autoritetet Publike		Shoqatat		Organizatrat	
Subjektet e Asociuara	Ministria e Turizmit dhe Mjedisit		Shoqata e Fermerëve	Organizatrat Botërore të Tregtisë	
	Komisioni i BE-së			Shoqata e Konsumatorëve	OUB KB
	Prokuroria e Përgjithshme		OBESHK		
Zyra e Statistikave		KNMB			
Palët e interesuara					
Niveli i angazhimit të palëve të interesuara në zhvillimin e politikave dhe zbatimin e politikave ndryshon dhe varet nga kategoritë e palëve të interesuara.					
Publiku i Përgjithshëm			Palë të Tjera të Interesuara		
S U B	Konsumatorët		Partnerët tregtarë		

	Familjet	Media
		Organizatat ndërkombëtare

4. Rolet & Përgjegjësitë

*Kërkohet një qasje e integruar efektive e cila mund të arrihet
përmes bashkëpunimit dhe koordinimit të hapur dhe transparent
ndërmjet organeve përkatëse rregullatore në fazat kyçe
të aktiviteteve të kontrollit zyrtar.*

Ministria e Bujqësisë dhe Zhvillimit Rural është autoriteti qendror kompetent përgjegjës për zhvillimin e politikave dhe legjislationit si dhe për mbikëqyrjen e zbatimit të legjislationit agro-ushqimor në të gjithë zinxhirin agro-ushqimor. Institutet kyçe të krijuara në kuadër të kësaj Ministrie janë:

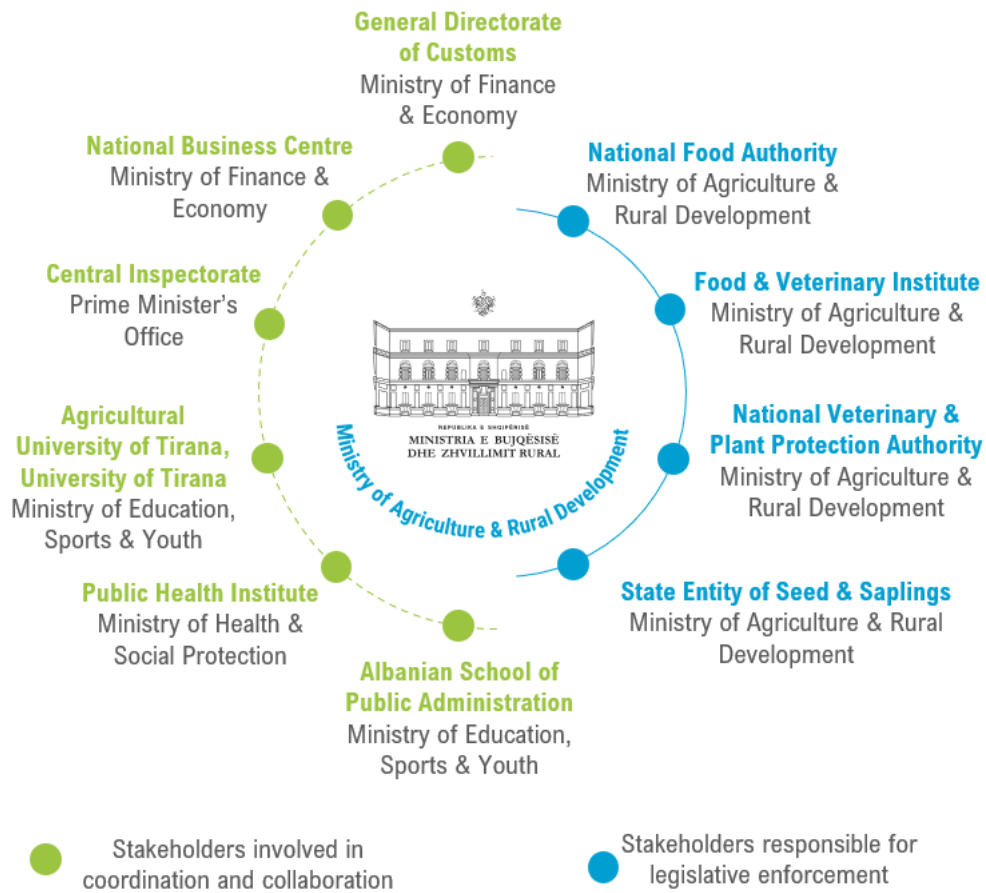
- Autoriteti Kombëtar i Ushqimit (AKU), i cili është autoriteti kompetent i caktuar për kontrollet zyrtare për ushqimin dhe ushqimin e kafshëve. AKU-ja është gjithashtu përgjegjëse për kontrollet zyrtare të ushqimeve të importuara, ushqimeve për kafshët, kafshëve të gjalla, medikamenteve veterinarë, produkteve për mbrojtjen e bimëve dhe inputeve bujqësore në pikat e ndryshme të kontrollit kufitar (PKK) dhe operon një rrjet laboratorësh zyrtarë.
- Instituti i Sigurisë Ushqimore dhe Veterinarisë (ISUV) i cili ofron shërbime qendrore laboratorike dhe vepron si laborator kombëtar referencë për analiza specifike. ISUV-i ka aftësi analitike, kimike dhe mikrobiologjike në fushat e shëndetit të kafshëve, shëndetit të bimëve dhe sigurisë ushqimore.
- Autoriteti Kombëtar i Veterinarisë dhe Mbrojtjes së Bimëve (AKVMB) i cili është autoriteti kompetent i caktuar për zbatimin e shërbimeve veterinarë dhe kontrolleve zyrtare në lidhje me shëndetin e kafshëve, mirëqenien e kafshëve dhe shëndetin e bimëve.
- Enti Shtetëror i Farave dhe Fidanëve i cili ka përgjegjësi për materialet e shumimit të bimëve.
- Qendrat e Transferimit të Teknologjive Bujqësore (QTTB) (Fushë Krujë) që ofron shërbime laboratorike, si laborator kombëtar referimi për analizën e produkteve të plehrave.
- Ministria e Shëndetësisë dhe Mbrojtjes Sociale është palë kryesore e interesuara që mban përgjegjësi për shëndetin publik. Instituti i Shëndetit Publik punon ngushtë me AKU-në, AKVMB-në dhe ISUV-in në fusha të tilla si mbikëqyrja e shpërthimeve të shkaktuara nga ushqimi, prevalencën e sëmundjeve zoonotike dhe sëmundjet ndërkufitare prioritare.

Ministria e Shëndetësisë dhe Mbrojtjes Sociale është pala kryesore e interesuara përgjegjës për shëndetin publik. Instituti për Shëndetin Publik punon ngushtë me AKU-në dhe ISUV-in në fusha të tilla si mbikëqyrja e shpërthimeve të sëmundjeve të shkaktuara nga ushqimi dhe prevalenca e sëmundjeve zoonotike.

Ministria e Turizmit dhe Mjedisit është palë kryesore e interesuara përgjegjëse për shëndetin mjedisor dhe bashkëpunon me MBZHR-në dhe AKVMB-në në fusha të tilla si monitorimi mjedisor që mund të ndikojnë në shëndetin e bimëve, shëndetin e kafshëve ose sigurinë e ushqimit dhe ushqimit për kafshët.

Ministritë shqiptare dhe organet qeveritare përkatëse të cilat janë direkt dhe indirekt përgjegjëse për rregullimin e sigurisë agro-ushqimore janë paraqitur në Figurën CXG4.1 më poshtë:

Figura 4.1: Ministritë shqiptare dhe organet qeveritare përkatëse të cilat janë direkt ose indirekt përgjegjëse për rregullimin e sigurisë agro-ushqimore.

5. Qëllimet e Politikave

Kjo politikë identifikon një 'objektiv të përgjithshëm' i cili konsiston në kontributin e mbrojtjes së shëndetit të konsumatorit, shëndetit të kafshëve dhe bimëve brenda Shqipërisë, duke lehtësuar inovacionin dhe tregtinë e biznesit.

Kjo politikë identifikon një “objektiv të përgjithshëm” që konsiston në mbrojtjen e shëndetit të konsumatorit, shëndetit të kafshëve dhe bimëve në Shqipëri, duke lehtësuar inovacionin dhe tregtinë e biznesit. Ka shumë faktorë që ndikojnë në mbrojtjen e shëndetit të konsumatorit, shëndetit të kafshëve dhe shëndetit të bimëve, disa prej të cilëve përfshihen në objektin e kësaj politike dhe faktorë të tjerë jashtë kompetencës së politikës (p.sh. ofrimi i kujdesit shëndetësor, kushtet mjedisore).

Politika përshkruan katër qëllime politike dhe 14 nën-objektiva si një grup veprimesh të ndërlidhura të nevojshme për realizimin e këtij objekti.

Objekti i kësaj politike përfshihet në kompetencën e një sërë organeve qeveritare, prandaj për zbatimin e suksesshëm të qëllimeve të politikës, është thelbësore që të zbatohet një qasje e integruar ndërmjet organeve qeveritare përkatëse. Qëllimet e përgjithshme të politikës dhe nën-objektivat përshkruhen më poshtë. Planet e zbatimit për çdo qëllim të politikës paraqiten në Shtojcën I.

5.1. Qëllimi 1 i Politikave: Forcimi i Kornizës Legjislative dhe Administrative

Krijimi dhe Ruajtja e një Kuadri Transparent Legjislativ dhe Administrativ të Përafuar me Acquis të BE-së dhe Kërkesat Ndërkombëtare.

Si vend kandidat për anëtarësim të plotë në Bashkimin Evropian (BE), Shqipëria është e angazhuar për të transpozuar dhe zbatuar plotësisht Acquis të BE-së. Legjislacioni i BE-së për sigurinë ushqimore, shëndetin e kafshëve dhe shëndetin e bimëve, siç përshkruhet në Kapitullin 12 të Acquis të BE-së, përbëhet nga më shumë se 440 pjesë legjislacioni. Kapitulli 12 përfshin grupin e burimeve, bujqësisë dhe kohezionit të kapitujve të negociatave, i cili përfshin gjithashtu kapitujt 11, 13, 22, 33. Për arritjen e një përafrimi të plotë, kërkohet një punë e konsiderueshme legjislative. Kjo do të kërkojë rritje të kapaciteteve të institucioneve dhe agjencive të përfshira në politikëbërje dhe në zbatimin e kontrolleve zyrtare.

Ministria e Bujqësisë dhe Zhvillimit Rural (MBZHR) ka përgjegjësinë për zhvillimin e politikave dhe legjislacionit dhe ka bërë progres në procesin e transpozimit të BE-së. Organe të tjera rregullatore si Instituti i Sigurisë Ushqimore dhe Veterinarisë (ISUV), Autoriteti Kombëtar i Ushqimit (AKU) dhe Autoriteti Kombëtar i Veterinarisë dhe Mbrojtjes së Bimëve (AKVMB), të cilët kanë përgjegjësinë për zbatimin e këtij legjislacioni, janë të angazhuar aktivisht në këtë proces transpozimi.

Gjatë gjithë këtij procesi, Ministria e Bujqësisë dhe Zhvillimit Rural angazhohet për të siguruar një komunikim efektiv me të gjitha palët e interesuara, duke përfshirë konsumatorët, operatorët e biznesit ushqimor dhe palët e tjera të interesuara në nivel kombëtar, rajonal dhe lokal.

Në kuadër të këtij qëllimi të politikës përcaktohen katër nën-objektivat e mëposhtëm:

5.1.1. NËN-OBJEKTIVI 1: VAZHDIMI I PËRAFIRMIT TË LEGJISLACIONIT SHQIPTAR ME ACQUIS-IN E BE-SË DHE KËRKESAT NDËRKOMBËTARE

Plani kombëtar i Shqipërisë për Integrimin në BE (2022 - 2024) dhe analiza e mangësive legjislative (AML) janë mjetet të përdorura nga MBZHR-ja për të monitoruar dhe për t'i dhënë prioritet zhvillimit të legjislacionit shqiptar në përputhje me kërkesat e acquis të BE-së. Analiza e mangësive institucionale dhe administrative (AMIA) përdoret për të vlerësuar mangësitë në kuadrin institucional që duhet të rregullohen gjatë gjithë procesit të anëtarësimit në BE. Nevojitet përmirësimi i mëtejshëm i AML-së për të kontribuar në zhvillimin e një strategjie dhe plani veprimi që mund të shërbejë si mjet për monitorimin e progresit gjatë zbatimit dhe respektimit të *acquis* të BE-së.

Transpozimi i legjislacionit kryesor horizontal të BE-së po bën përparim të dukshëm në lidhje me hartimin e ligjeve të reja për kontrollet zyrtare, shëndetin e kafshëve dhe shëndetin e bimëve të cilat parashikohen të zbatohen nga mesi i vitit 2023 e në vazhdim. Ky hap hedh bazat për të transpozuar në mënyrë të vazhdueshme legjislacionin horizontal dhe vertikal, i cili do të mbështesë besimin në standardet dhe sistemin rregullator të Shqipërisë dhe do të rrisë potencialin për të zgjeruar eksportet në tregjet ekzistuese dhe në tregjet e reja.

Zbatimi i acquis do të kërkojë planifikim dhe bashkëpunim të ngushtë mes MBZHR-së dhe të gjitha agjencive përgjegjëse për kryerjen e kontrolleve zyrtare, përkatësisht Institutit të Sigurisë Ushqimore dhe Veterinarisë (ISUV), Autoritetit Kombëtar të Ushqimit (AKU) dhe Autoritetit Kombëtar të Veterinarisë dhe Mbrojtjes së Bimëve (AKVMB).

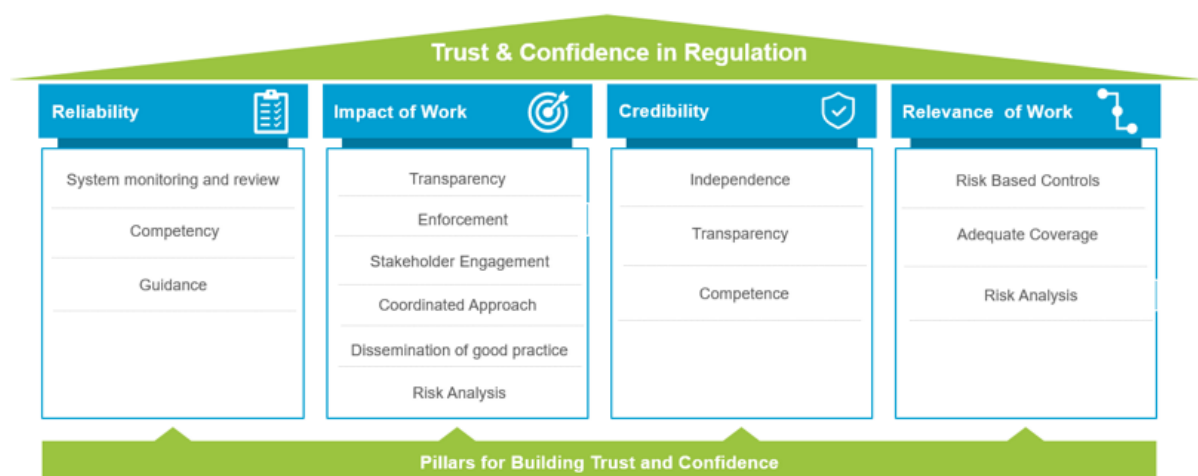
5.1.2. NËN-OBJEKTIVI 2: KRIJIMI I TË GJITHA FUNKSIONEVE PËR NJË SISTEM EFEKTIV TË KONTROLLIT ZYRTAR

Kjo politikë miraton parimin e konceptit 'One Health' i cili pranon se shëndeti i njerëzve është i lidhur me shëndetin e kafshëve, bimëve dhe mjedisin⁴.

Shqipëria po përpaket ta miratojë këtë parim, duke synuar të sigurojë një qasje koherente dhe të integruar të zbatueshme brenda sistemit kombëtar të kontrollit agro-ushqimor dhe që kontrollet zyrtare të mbulojnë çdo pikë të zinxhirit agro-ushqimor. Sistemet kombëtare të kontrollit agro-ushqimor luajnë një rol kryesor në mbrojtjen e shëndetit të konsumatorëve dhe sigurimin e praktikave të drejta të tregtisë së ushqimit.⁵

Forcimi i sistemit kombëtar të kontrollit agro-ushqimor është një përgjegjësi e përbashkët që përfshin palë të ndryshme të interesit, duke përfshirë organet qeveritare, industrinë ushqimore dhe konsumatorët. Kapaciteti i një sistemi kombëtar të kontrollit agro-ushqimor lidhet me aftësinë e tij për të kryer funksionet e duhura në mënyrë efektive, efikase dhe të qëndrueshme për të arritur objektivat e tij. Një sistem i fortë rregullator është i nevojshëm për të ndërtuar besimin dhe sigurinë te palët e jashtme të interesuara. Parimet kryesore për arritjen e kësaj, të përshkruara në Figurën 5.1, përfshijnë transparencën, pavarësinë, zbatimin proporcional dhe analizën e rrezikut.

Figura 5.1: Shtyllat për ndërtimin e besimit dhe sigurisë në sistemin rregullator agro-ushqimor

Elementët kryesore të nevojshme për forcimin e sistemit kombëtar të kontrollit agro-ushqimor përfshijnë:

- Një qasje e integruar efektive: Kjo mund të arrihet përmes bashkëpunimit dhe koordinimit të hapur dhe transparent ndërmjet organeve rregullatore përkatëse në fazat kyçe të aktiviteteve të kontrollit zyrtar, në veçanti në hartimin e politikave dhe legjislacionit, si dhe në fazat e planifikimit, zbatimit dhe raportimit. Një qasje e integruar do të ndihmojë për të siguruar reduktimin e dublikimit të punës ndërmjet organeve qeveritare dhe do të rezultojë në përdorim më efikas të burimeve njerëzore dhe financiare. Përveç kësaj, të gjithë palët

⁴ Bazat për "One Health", 2022 – Qendra për Parandalimin e Sëmundjeve dhe Kontrollit: <https://www.cdc.gov/onehealth/basics/index.html#:~:text=What%20is%20One%20Health%3F,more%20important%20in%20recent%20years>.

⁵ Draft Strategjia Globale e OBSH-së për Sigurinë Ushqimore 2022-2030: <https://www.who.int/publications/m/item/draft-who-global-strategy-for-food-safety-2022-2030>

kryesore të interesit, brenda sistemit kombëtar të kontrollit agro-ushqimor, duhet të kenë role dhe përgjegjësi specifike të përcaktuara qartë për të siguruar një zinxhir të qartë komandimi.

- Laboratorë dhe inspektorat zyrtar me burime adekuate: Një sistem kombëtar i kontrollit agro-ushqimor duhet të ketë burime të mjaftueshme dhe të përshtatshme për të mundësuar përmbushjen e objektivave të sistemit në mënyrë të qëndrueshme. Në mënyrë të veçantë,
 - Lehtësimi i progresit të vazhdueshëm drejt akreditimit të metodave analitike prioritare dhe krijimi i vazhdueshëm i laboratorëve zyrtarë për të siguruar përmbushjen e programeve kombëtare të monitorimit dhe mostrave zyrtare sipas nevojës.
 - Sigurimi i pajisjeve adekuate për kryerjen e aktiviteteve të kontrollit zyrtar (duke përfshirë inspektimet, auditimet dhe marrjen e mostrave).
- Parimi i Analizës së Rrezikut: Globalizimi në rritje i tregtisë agro-ushqimore, urbanizimi, ndryshimi i modeleve të konsumit, intensifikimi i bujqësisë, rritja e nivelit të udhëtimeve dhe turizmit dhe llojet e reja të prodhimit dhe sistemeve të prodhimit janë vetëm disa nga tendencat që kanë ndikim serioz mbi sigurinë e ushqimeve në shumë vende. Për më tepër, ndikimet nga ndryshimet klimatike dhe rritja e lëvizjeve të njerëzve, kafshëve dhe bimëve po çojnë në rritjen e rreziqeve për shëndetin e bimëve dhe shëndetin e kafshëve për shkak të përhapjes së insekteve të dëmshëm dhe sëmundjeve të reja. Aktivitetet brenda sistemit kombëtar të kontrollit të sigurisë agro-ushqimore duhet të bazohen në parimet e rrezikut, duke marrë parasysh provat dhe informacionin shkencor, sipas rastit. Kontrollat zyrtare duhet të kryhen rregullisht nga autoritetet kompetente mbi bazën e rrezikut dhe sipas periudhave të përshtatshme për të verifikuar pajtueshmërinë nga operatorët e biznesit agro-ushqimor. Të gjitha masat e zbatimit të kontrollit të bazuar në rrezik duhet të ndërmerren në mënyrë të pavarur, objektive dhe transparente.
- Konsistenca e zbatimit: Konsistenca në zbatimin e legjislacionit agro-ushqimor në të gjitha nivelet administrative është thelbësore për të siguruar mbrojtjen e mirëqenies së kafshëve, shëndetit të bimëve dhe konsumatorëve në të gjithë Shqipërinë në mënyrë adekuate. Inspektimet dhe aktivitetet e tjera zyrtare duhet të kryhen në mënyrë konsistente në të gjithë vendin duke marrë parasysh sigurimin e rregullimeve fleksibël sipas legjislacionit për aktivitete specifike biznesi duke garantuar drejtësi dhe transparencë për të gjitha bizneset.
- Planifikimi i Kontigjencave: Planet e kontigjencave ose planet e menaxhimit të krizave janë thelbësore dhe duhet të jen funksionale në rast emergjence. Të gjitha organet përkatëse duhet të sigurojnë plane të kontigjencave në nivelet e duhura për trajtimin e sëmundjeve të shëndetit të kafshëve dhe bimëve dhe shpërthimeve të sëmundjeve të ushqimit, krizave të lidhura me ushqimin dhe incidentet e rëndësishme të sigurisë ushqimore. Planet duhet të jenë të përshtatshme dhe të zbatohen në mënyrë efektive dhe t'i nënshtrohen rishikimit dhe stafi duhet të trajnohet për funksionimin dhe ushtrimin e këtyre planeve të kontigjencave.

5.1.3.NËN-OBJEKTIVI 3: KRIJIMI I NJË SISTEM MONITORIMI EFEKTIV PËR KONTROLLET ZYRTARE PËR TË MUNDËSUAR PËRMIRËSIME TË VAZHDUESHME

Sistemi kombëtar i kontrollit agro-ushqimor duhet të ketë kapacitetin dhe aftësinë për të monitoruar dhe raportuar mbi performancën e tij në arritjen e objektivit të përcaktuar dhe t'i nënshtrohet përmirësimeve të vazhdueshme aty ku është e nevojshme.

Monitorimi dhe rishikimi i performancës i mundëson rregullatorit të kuptojë pikat e forta dhe të dobëta brenda sistemeve. Përveç kësaj, duhet të rishikohen ndryshimet në mënyrën se si kryhen kontrollet zyrtare duke marrë parasysh përparimet në shkencë dhe teknologji. Është e rëndësishme që sistemi kombëtar i kontrollit agro-ushqimor të demonstrojë aftësinë e tij për t'u përshtatur sipas rrethanave.

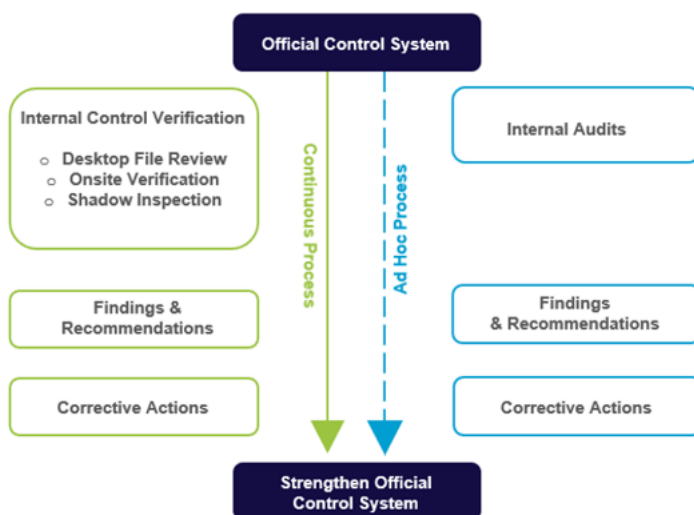
Një sistem efektiv kombëtar i kontrollit agro-ushqimor mund të përdorë qasje të ndryshme, elementë thelbësorë dhe komponentë të ndryshëm, sipas rrethanave kombëtare dhe siç përshkruhet në Parimet dhe Udhëzimet për Sistemet Kombëtare të Kontrollit të Ushqimit (CXG 82-2013).

Shqipëria njeh rëndësinë e rishikimit të sistemit zyrtar të kontrollit në mënyrë që të sigurojë rivlerësimin dhe forcimin e sistemit në mënyrë të vazhdueshme. Shqipëria është e përkushtuar ndaj një procesi përmirësimi të vazhdueshëm nëpërmjet zbatimit të elementëve të mëposhtëm siç përshkruhet në Figurën 5.2 më poshtë:

- 1) Verifikimi i Kontrollit të Brendshëm (p.sh., kontrollet mbikëqyrëse) i cili duhet të funksionojë në mënyrë të vazhdueshme dhe
- 2) Auditimi i Brendshëm i cili duhet të sigurojë mbulim adekuat të të gjitha fushave përkatëse të aktivitetit dhe të të gjitha autoriteteve kompetente përkatëse në periudha të përshtatshme të bazuar në rrezik.

Figura 5.2: Mekanizmat e përmirësimit të vazhdueshëm për sigurimin e rishikimit efektiv të kontrolleve zyrtare.

Review of Official Control System

5.1.4. NËN-OBJEKTIVI 4: TRANSPARENCA DHE ANGAZHIMI I PALËVE TË INTERESUARA

Transparenca është e rëndësishme për të ndërtuar dhe ruajtur besimin në integritetin e sistemit rregullator. Sigurimi i sistemit transparent në sytë e palëve të tjera të interesuara është një mënyrë për të nxitur besimin dhe për të ndihmuar në shpërndarjen e informacionit, veçanërisht në ndarjen e praktikave më të mira me organet e tjera rregullatore dhe palët e interesuara të industrisë.

Rregullatorët e Shqipërisë kanë përgjegjësi për kryerjen e aktiviteteve të tyre në një shkallë të lartë transparence, veçanërisht duke dhënë informacionin përkatës në kohën e duhur. Publiku duhet të ketë akses në legjislacionin, në informacionin që lidhet me aktivitetet e kontrollit të autoritetit kompetent dhe efektivitetin e tyre, në informacionin mbi rreziqet e ushqimit ose ushqimit për kafshët kur ka raste të tilla, dhe në masat që duhen marrë për të parandaluar, reduktuar ose eliminuar këto rreziqe. Shqipëria duhet të balancojë nevojën për transparencë kundër rrezikut të dobësisë së sistemit të kontrollit për të arritur objektivat e tij.

Çdo organ rregullator brenda sistemit shqiptar të kontrollit agro-ushqimor do të përpiqet të promovojë transparencën brenda kompetencave të tyre rregullatore nëpërmjet objektivave të mëposhtëm;

- Angazhimi për të siguruar që operatorët e biznesit agro-ushqimor të kenë akses në legjislacionin përkatës, standardet, udhëzimet dhe informacionin e nevojshëm për të lehtësuar dhe ndërtuar pajtueshmërinë.
- Zhvillimi dhe zbatimi i masave të sigurisë agro-ushqimore shqiptare do të ndërmerret në mënyrë transparente.
- Organet rregullatore do të angazhohen me operatorët e biznesit agro-ushqimor, konsumatorët dhe palët e tjera të interesuara gjatë zhvillimit të masave të reja ligjore dhe do të ftohen të kontribuojnë në procesin e vendimmarrjes.
- Të dhëna lehtësisht të aksesueshme mbi rezultatet e kontrolleve zyrtare dhe veprimeve të zbatimit.

5.2. Objektivi 2 i Politikave: Rritja e Efektivitetit të Sistemit të Kontrollit Agro-Ushqimor

Sigurimi i një Sistemi Kontrolli të Fortë dhe të Bazuar në Shkencë me Burime të Mjaftueshme për Menaxhimin dhe Zbatimin e Kontrolleve Zyrtare.

Një sistem efektiv i Sigurisë Agro-Ushqimore mund të arrihet vetëm nëpërmjet kontrolleve zyrtare të bazuara në shkencë, shpërndarjes së burimeve të mjaftueshme dhe bashkëpunimit ndërmjet të gjitha palëve të interesuara.

Investimi për zhvillimin e burimeve njerëzore të Shqipërisë dhe trajnimi i stafit zyrtar të kontrollit për t'u siguruar që kanë njohuritë për kryerjen e detyrave të tyre, do të ndihmojë në përmbushjen e objektivave për të ndërtuar dhe zbatuar një sistem kombëtar kontrolli të bazuar në shkencë, rregullore dhe bashkëpunim për ofrimin e kontrolleve të sigurisë agro-ushqimore që në fund mbrojnë konsumatorët.

Katër nën-objektivat e mëposhtëm përcaktohen sipas këtij qëllimi të politikave:

5.2.1. NËN-OBJEKTIVI 1: SIGURIMI I NIVELEVE DHE KOMPETENCEVE TË MJAFTUESHME TË STAFIT NË TË GJITHA ORGANET RREGULLATORE

Kapaciteti i një sistemi kombëtar të kontrollit agro-ushqimor lidhet me aftësinë e tij për të kryer funksionet e duhura në mënyrë efektive, efikase dhe të qëndrueshme, në mënyrë që të arrihen objektivat e tij.

Një sistem kombëtar kontrolli duhet të ketë burime të mjaftueshme dhe të përshtatshme për të mundësuar përmbushjen e objektivave të sistemit në një mënyrë të qëndrueshme. Ndërtimi i kapaciteteve të burimeve njerëzore do të kontribuojë për t'u siguruar që zyrtarët të kenë njohuri në fushat e tyre dhe të kuptojnë rolin rregullator dhe përgjegjësitë e tyre. Të gjithë zyrtarët duhet të trajnohen në përputhje me rolin e tyre specifik në zbatimin e sigurisë agro-ushqimore. Zyrtarët kompetentë në të gjitha nivelet administrative kontribuojnë në rritjen e besimit të rregullatorit nëpërmjet transparencës dhe vazhdimësisë në zbatimin e ligjit për sigurinë agro-ushqimore.

Shqipëria njihet rëndësinë e zhvillimit dhe mbajtjes së kompetencave brenda sistemit të kontrollit dhe angazhohet për forcimin e kësaj fushe nëpërmjet zhvillimit të:

- Një rrjeti inspektorësh kompetentë brenda Shqipërisë, që është thelbësor për zbatimin efektiv të bazuar në rrezik.
- Një rrjeti laboratorësh zyrtarë, me kapacitet për të vepruar në përputhje me standardet ndërkombëtare, është thelbësor për të mbështetur inspektimin zyrtar dhe aktivitetet e zbatimit.

5.2.2. NËN-OBJEKTIVI 2: FORCIMI I MENAXHIMIT TË TË DHËNAVE NË SISTEMIN E KONTROLLIT DHE LIDHJA E MJEDISIT, E SISTEMEVE TË SHËNDETIT TË KAFSHËVE DHE TË SHËNDETIT PUBLIK PËR MBROJTJE MË TË MADHE TË KONSUMATORIT

Disponueshmëria e informacionit të besueshëm dhe të përditësuar është thelbësore për të forcuar sistemin kombëtar të kontrollit agro-ushqimor. Monitorimi i të dhënave kryesore prej rregullatorëve nga monitorimi i mjedisit, mbikëqyrja e shëndetit të kafshëve dhe shëndeti publik është thelbësor për të informuar masat që të merren me rreziqet ekzistuese dhe ato në zhvillim.

Përmirësimi i sistemeve të menaxhimit të informacionit elektronik në të gjitha nivelet administrative brenda vendit është thelbësor për fushat kyçe të rregullimit duke përfshirë vlerësimin e rrezikut, menaxhimin e rrezikut dhe

komunikimin e rrezikut dhe hartimin e programeve vjetore të kontrollit, të bazuara në rrezik (inspektime dhe marrje kampionësh.

Shqipëria synon të forcojë këto fusha nëpërmjet:

- Krijimit të mekanizmave të shkëmbimit të të dhënave brenda dhe ndërmjet organeve rregullatore dhe agjencive të tjera
- Përmirësimeve të vazhdueshme të sistemeve kyçe të informacionit si sistemit E-inspektorat, sistemit të identifikimit dhe lëvizjes së kafshëve dhe sistemit të menaxhimit të informacionit laboratorik

5.2.3.NËN-OBJEKTIVI 3: SIGURIMI I KAPACITETEVE PROFESIONALE DHE ORGANIZATIVE PËR TË GJITHA ORGANIZATAT E PËRFSHIRA PËR ZBATIMIN E SISTEMIT ZYRTAR TË KONTROLLIT

Të gjitha Autoritetet Kompetente të përfshira në sistemin agro-ushqimor duhet të forcojnë kapacitetet organizative dhe njerëzit e tyre për të siguruar një sistem të fortë sigurie agro-ushqimore dhe një sistem zyrtar kontrolli.

Për të zhvilluar kapacitetet profesionale dhe organizative, Shqipëria angazhohet për:

- Përmirësim të aftësive, njohurive dhe performancës së stafit të kontrollit zyrtar përmes trajnimeve
- Përmirësim të kapaciteteve organizative përmes politikave, planeve, legjislacionit dhe roleve dhe përgjegjësive të qarta
- Përmirësim të komunikimit dhe bashkëpunimit ndërmjet agjencive zyrtare për të punuar së bashku për të arritur të njëjtat qëllime

5.2.4.NËN-OBJEKTIVI 4: VENDOSJA E BASHKËPUNIMIT TË FORTË DHE EFEKTIV KOMBËTAR DHE NDËRKOMBËTAR, DHE SHKËMBIMI I INFORMACIONIT PËR TË SIGURUAR QASJE TË INTEGRUAR EFEKTIVE NDAJ PLANIFIKIMIT, ZBATIMIT DHE MONITORIMIT

Një sistem efektiv i sigurisë agro-ushqimore mund të arrihet vetëm përmes bashkëpunimit ndërmjet të gjithë aktorëve. Angazhimi i përforcuar midis palëve të interesuara është jetik për të garantuar që kërkesat dhe mundësitë që një sistem efektiv i sigurisë ushqimore mund të sjellë, të kuptohen, diskutohen dhe hapat për të forcuar sistemin të ndërmerren në mënyrë të drejtë, të dakordësuar dhe transparente.

Shqipëria synon të përmirësojë bashkëpunimin duke:

- Krijimi i një grupi pune për të lehtësuar bashkëpunimin ndërmjet MBZHR, AKU, AKVMB, ISUV MBZHR, AKU, dhe mbështetjen e planifikimit të programeve vjetore kontrollit të bazuara në rrezik (inspektime dhe marrjes së kampioneve)
- Zhvillimi i një protokollit ndërinstitucional/institucional për t'u marrë me krizat agro-ushqimore/situatat emergjente
- Angazhimi dhe pjesëmarrja në forume në nivel ndërkombëtar për shembull OBSH, OBSHK, INFOSAN, AESV, dhe Codex Alimentarius.

5.3. Qëllimi i Politikave 3: Forcimi i Pajtueshmërisë në të gjithë Sektorin Agro-Ushqimor

Vendosja e Komunikimit Efektiv me Sektorin Agro-Ushqimor për të Forcuar Kompetencat, Pajtueshmërinë dhe Përmirësuar Praktikën e Biznesit.

Sektori Ushqimor

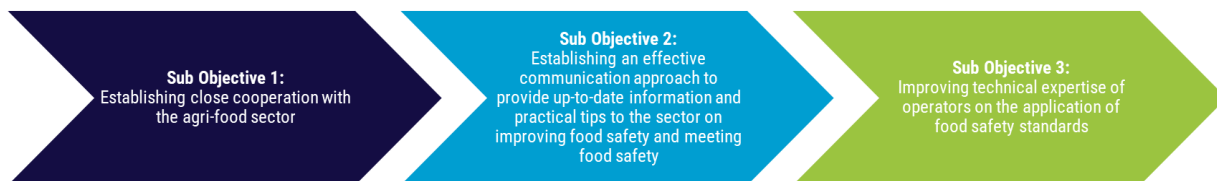

të tregut.

Bizneset agro-ushqimore në Shqipëri kanë përgjegjësinë parësore dhe ligjore për të siguruar që ushqimi që hedhin në treg të jetë i sigurt. Rritja e kulturës së sigurisë ushqimore dhe angazhimit të bizneseve agro-ushqimore është e dobishme për rregullatorin, konsumatorin dhe vetë biznesin. Demonstrimi i përkushtimit për hedhjen e ushqimit të sigurt në tregun vendas dhe atë ndërkombëtar mund të çojë në rritjen e besimit të konsumatorëve, rritjen e besimit nga organet qeveritare, njohjen si liderë të industrisë dhe rritje të mundësive

Ndërhyrjet e qeverisë për rritjen e angazhimit për sigurinë ushqimore mund të përfshijnë mekanizma të thjeshtë si angazhimi i hapur, transparent dhe i vazhdueshëm dhe shkëmbimi i informacionit me industrinë për çështjet rregullatore dhe mekanizma me më shumë burime intensive, si mbështetja dhe asistenca për ndërmarrjet e vogla dhe të mesme (NVM) për t'i ndihmuar ato për. arrijten e përputhshmërisë me kërkesat kombëtare të sigurisë agro-ushqimore.

Tre nën-objektivat e mëposhtëm përcaktohen nën këtë qëllim të politikave:

5.3.1. NËN-OBJEKTIVI 1: KRIJIMI I BASHKËPUNIMIT TË AFËRT ME SEKTORIN AGRO-USHQIMOR

Niveli i lartë i angazhimit dhe shkëmbimi i informacionit është thelbësor për të siguruar që bizneset agro-ushqimore në Shqipëri të kenë akses në informacionin e përditësuar dhe të saktë për t'i ndihmuar ata që të sigurojnë që ushqime të pasigurta të mos hidhen në treg. Është e rëndësishme që sektori agro-ushqimor të ketë një platformë për të ngritur çdo problem që ata përjetojnë, në mënyrë që çështjet të shqyrtohen dhe bizneset të mund të mbështeten dhe drejtohen aty ku është e mundur. Mekanizmat për komunikimin e informacionit, në veçanti, gjatë periudhave të krizave ose situatave emergjente janë thelbësore për të garantuar që masat korrigjuese veprojnë në kohën e duhur.

MBZHR-ja merr përsipër të angazhohet në mënyrë aktive me aktorët kryesorë për të nxitur dhe promovuar kulturën e sigurisë ushqimore dhe pajtueshmëri brenda industrisë agro-ushqimore të Shqipërisë

5.3.2. NËN-OBJEKTIVI 2: KRIJIMI I NJË QASJEJE TË KOMUNIKIMIT EFEKTIV PËR TË SIGURUAR INFORMACION TË PËRDITËSUAR DHE KËSHILLA PRAKTIKE PËR SEKTORIN MBI PËRMIRËSIMIN E SIGURISË USHQIMORE DHE TË PLOTËSIMIN E STANDARDEVE TË SIGURISË USHQIMORE

Si organ qeveritar, MBZHR-ja duhet të sigurojë komunikim të mirë me palët e interesit, veçanërisht për të siguruar që sektori agro-ushqimor të mbahet i përditësuar dhe të informohet rregullisht për çdo fushë që përbën interes për ta.

MBZHR-ja dhe autoritetet e tjera kompetente përpiqen të bashkëpunojnë në fushatat e sigurisë agro-ushqimore dhe të punojnë së bashku për të siguruar që mesazhet të arrijnë tek palët e duhura të interesit. Trajnimet dhe seminarët janë mjete të rëndësishme të komunikimit të mesazheve dhe duhet të përdoren për të ndihmuar bizneset ushqimore të përmirësojnë sigurinë ushqimore dhe standardet e sigurisë ushqimore.

MBZHR-ja dhe autoritetet e tjera kompetente përdorin faqet e tyre të internetit dhe venë në përdorim faqet e mediave sociale si mjete komunikimi për të ndërvepruar në mënyrë proaktive me sektorin agro-ushqimor dhe për të ndërtuar një komunitet informues për këtë sektor.

MBZHR-ja do të vazhdojë të ndërtojë marrëdhënie me median dhe të nxjerrë njoftime për shtyp për t'i komunikuar industrisë informacion mbi sigurinë agro-ushqimore.

MBZHR angazhohet të krijojë grupet e industrisë për të ndihmuar në arritjen e pajtueshmërisë me ligjin e ushqimit dhe për të ruajtur standarde të larta

5.3.1.NËN-OBJEKTIVI 3: PËRMIRËSIMI I EKSPERTIZËS TEKNIKE TË OPERATORËVE MBI ZBATIMIN E STANDARDEVE TË SIGURISË USHQIMORE

Rritja e ndërgjegjësimit se si të garantohet siguria ushqimore ndihmon në forcimin e praktikave të industrisë ushqimore.

Seminaret dhe *webinaret* janë një mënyrë e dobishme për t'ua përcjellë njohuritë dhe ekspertizën teknike grupeve më të mëdha. MBZHR-ja planifikon seminare dhe *webinare* të synuara gjatë gjithë vitit, ku sektori agro-ushqimor mund të marrë pjesë për të përmirësuar aftësitë në fusha të caktuara, për t'i ndihmuar ata në përputhje me legjisllacionin për ushqimin dhe arritjen e standardeve të larta

5.4. Qëllimi i politikave 4: Fuqizimi i Konsumatorit për të marrë vendime të informuara

Përmirësimi i Ndërgjegjësimit të Konsumatorit dhe Informacionit për Sigurinë dhe Standardet Ushqimore në Shqipëri.

Vendimet

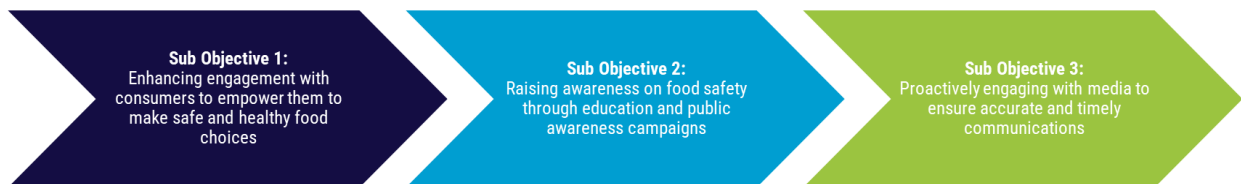

Të gjitha organet zyrtare të kontrollit përgjegjëse për sigurinë ushqimore në Shqipëri janë të angazhuar për të rregulluar në mënyrë efikase, të harmonizuar dhe të qëndrueshme, në mënyrë që të garantojnë mbrojtjen e të gjitha grupeve të konsumatorëve, të rinj dhe të vjetër, në të gjithë vendin. Konsumatorët gjithashtu luajnë një rol të rëndësishëm në sistemin e sigurisë ushqimore pasi praktikatat dhe sjellja e tyre mund të ndikojnë në shkallën e sëmundjeve të shkaktuara nga ushqimi. Konsumimi i ushqimeve të pasigurta mund të shkaktojë efekte të menjëhershme, akute negative shëndetësore ose në disa raste efekte të heshtura kronike, më afatgjata.

Komunikimi dhe edukimi efektiv i rrezikut mund t'i fuqizojë konsumatorët të bëjnë zgjedhje të sigurt dhe të shëndetshme ushqimore. Në Shqipëri, MBZHR-ja dhe Autoriteti Kombëtar i Ushqimit (AKF) janë përgjegjës për angazhimin aktiv me konsumatorët për të ofruar informacion të saktë dhe mesazhe të synuara mbi sigurinë ushqimore në mënyrë që të minimizohen rreziqet që lidhen me ushqimin e trajtuar, përgatitur dhe konsumuar në shtëpi dhe si të bëhen zgjedhje më të mira ushqimore

Angazhimi proaktiv midis organeve rregullatore dhe medias është i nevojshëm për të siguruar që media të ketë akses në informacion të saktë dhe në kohë, që të reduktohet rreziku i informacionit të rremë dhe potencialisht të dëmshëm që arrin te konsumatori. Kjo është sfiduese duke pasur parasysh numrin e lartë të platformave të mediave sociale dhe mediave të tjera që shpërndajnë informacion, veçanërisht gjatë situatave të krizës ushqimore.

Tre nën-objektivat e mëposhtëm përcaktohen nën këtë objektiv politike:

5.4.1.NËN-OBJEKTIVI 1: RRITJA E ANGAZHIMIT ME KONSUMATORËT PËR T'I FORCUAR TË BËNË ZGJEDHJE USHQIMORE TË SIGURTA DHE TË SHËNDETSHME

Sigurimi i konsumatorëve se mund të mbështeten te organet rregullatore për t'u ofruar atyre informacion të qartë dhe të saktë në mënyrë të hapur, transparente dhe në kohë, ndihmon në ndërtimin e besimit të sistemi i kontrollit të ushqimit në Shqipëri. Ndërtimi i burimeve të qëndrueshme dhe të besueshme të informacionit i pajis konsumatorët me njohuri dhe mënyra se si të praktikojnë zakone të mira të sigurisë ushqimore brenda dhe jashtë shtëpie..

AKU është përgjegjëse për komunikimin e informacionit tek konsumatorët mbi sigurinë ushqimore dhe rreziqet e identifikuar. Kjo synohet të arrihet duke:

- Publikuar sinjalizime për tërheqjet e produkteve në faqen e saj të internetit dhe kanalet e mediave sociale për të njoftuar konsumatorët rreth rreziqeve të identifikuar në lidhje me ushqimet e hedhura në treg në Shqipëri. Këto sinjalizime përcaktojnë qartë atë që dihet për ushqimin (përfshirë emrin e produktit, kodet e serisë/prodhimit, madhësinë e enës, datat e jetëgjatësisë, etj.), rrezikun, riskun dhe veprimin specifik të kërkuar
- Mbajtur konsumatorët të përditësuar gjatë situatave të krizave ushqimore, duke u ofruar atyre informacion të saktë dhe në kohë përmes mediave të tilla si TV, radio, shtyp, faqet e internetit dhe mediat sociale

5.4.2.NËN-OBJEKTIVI 2: RRITJA E NDËRGJEGJËSIMIT PËR SIGURINË USHQIMORE NËPËRMJET EDUKIMIT DHE FUSHATAVE TË NDËRGJEGJËSIMIT PUBLIK

Rritja e ndërgjegjësimit për praktikatat e mira të higjienës ushqimore dhe çështjet që lidhen me sigurinë ushqimore kontribuon në uljen e incidencës së sëmundjeve që vijnë nga ushqimi. Përfshirja e programeve të sigurisë ushqimore në shkolla është thelbësore për të sjellë ndryshime në sjelljen e popullatës së re. Angazhimi aktiv për

të arritur konsumatorët kryhet përmes fushatave reklamuese, intervistave televizive, postimeve në mediat sociale, ndërveprimet në panairë dhe ngjarjeve të tjera publike.

MBZHR-ja përkushtohet për rritjen e ndërgjegjësimit të publikut duke:

- Punuar me AKU-në, AKVMB-në, ISUV-in, ISHP-ja and dhe organe të tjera rregullatore për të zhvilluar fushata të rregullta ndërgjegjësimi publik për të ofruar mesazhe dhe informacione të synuara për sigurinë ushqimore për konsumatorët
- Punuar me AKU-në, Ministrinë e Arsimit dhe institucione të tjera arsimore për të zhvilluar dhe integruar programet e sigurisë ushqimore në kurrikulat shkollore
- Organizuar ngjarje publike për të bashkëvepruar me konsumatorët

5.4.3.NËN-OBJEKTIVI 3: ANGAZHIMI PROAKTIV ME MEDIAT PËR TË SIGURUAR KOMUNIKIM TË SAKTË DHE NË KOHË

MBZHR, AKU dhe organe të tjera rregullatore angazhohen të punojnë ngushtë me mediat për të siguruar që ato të kenë akses në informacionin e saktë nëpërmjet burimeve të qëndrueshme dhe të besueshme.

MBZHR, AKU dhe organe të tjera rregullatore përkatëse angazhohen që:

- Të vendosin qartë detajet e kontaktit për pyetjet e medias në faqet përkatëse të internetit dhe të gjitha kanalet e komunikimit të lidhura me to
- T'i përgjigjen pyetjeve të medias në mënyrë të qartë dhe në kohë
- Të zvogëlojnë rrezikun e informacionit të rremë dhe potencialisht të dëmshëm që arrijn konsumatorët duke nxjerrë njoftime për shtyp dhe ku është e përshtatshme të mbajnë konferenca shtypi ku përfaqësuesit e mediave mund të marrin informacion mbi incidentet/çështjet e sigurisë ushqimore drejtpërdrejt nga burimi

6. Referenca

CXG 82-2013: PARIMET DHE UDHËZIMET PËR SISTEMET KOMBËTARE TË KONTROLLIT USHQIMOR, Codex Alimentarium, CAC-GL 82-2013. [PRINCIPLES AND GUIDELINES FOR NATIONAL FOOD CONTROL SYSTEMS, Codex Alimentarium, CAC-GL 82-2013.](#)

7. Shtojca I

6.1. Plani i Zbatimit të Politikës

Veprimtaritë që lidhen me Qëllimet e Politikës dhe Nënobjektivat përkatëse (OS)

Qëllimi i Politikës 1 - Forcimi i kuadrit ligjor dhe administrativ

- OS 1: Përafrim i vazhdueshëm i legjislacionit shqiptar me akinë e BE-së dhe kërkesat ndërkombëtare
- OS 2: Përcaktimi i të gjitha funksioneve për sisteme efikase të kontrolleve zyrtare
- OS 3: Krijimi i një sistemi të efektshëm monitorimi që kontrollet zyrtare të mundësojnë përmirësime të vazhdueshme
- OS 4: Transparenca dhe angazhimi i palëve të interesit

Qëllimi i Politikës 2 - Forcimi i efektshmërisë së sistemeve të kontrollit agro-ushqimor

- OS 1: Sigurimi i mjaftueshëm i stafit dhe kompetencave në të gjitha organet rregullatore
- OS 2: Forcimi i menaxhimit të të dhënave në sistemin e kontrollit dhe lidhja e sistemeve të mjedisit, shëndetit të kafshëve, shëndetit të bimëve dhe shëndetit publik për mbrojtje më të mirë të konsumatorit
- OS 3: Sigurimi i kapaciteteve profesionale dhe organizative për të gjitha organizatat e përfshira në zbatimin e sistemeve zyrtare të kontrollit
- OS 4: Krijimi i marrëdhënieve të forta dhe efikase për bashkëpunim dhe shkëmbim informacioni për të siguruar qasje efikase të integruar kundrejt planifikimit, zbatimit dhe monitorimit

Qëllimi i Politikës 3 - Forcimi i Përputhshmërisë përgjatë sektorit agro-ushqimor

- OS 1: Krijimi i marrëdhënieve të ngushta të bashkëpunimit me sektorin agro-ushqimor
- OS 2: Krijimi i një qasjeje efikase komunikimi për të ofruar informacion të përditësuar dhe dhënë këshilla praktike për sektorin lidhur me përmirësimin e sigurisë ushqimore dhe përmbushjen e standardeve të sigurisë ushqimore
- OS 3: Përmirësimi i ekspertizës teknike të operatorëve për zbatimin e standardeve të sigurisë ushqimore

Qëllimi i Politikës 4: Fuqizimi i konsumatorit për të marrë vendime të informuara

- OS 1: Përmirësimi i angazhimit me konsumatorët për t'i fuqizuar ata dhe për të bërë zgjedhje të sigurt dhe të shëndetshme ushqimore
- OS 2: Ndërgjegjësimi për sigurinë ushqimore përmes fushatave edukuese dhe ndërgjegjësuese
- OS 3: Angazhim proaktiv me median për të siguruar komunikime të sakta dhe në kohë

Nr.	Sipërfaqja	Përshkrimi	Rezultati	Treguesi	Qëllimi i Politikës	Data e fillimit	Data e përfundimit
1	Zhvillimet lidhur me kuadrin ligjor (Kapitulli 12 - akija)	MBZhR-ja do të hartojë Kapitullin 12 të strategjisë dhe planin e veprimit për të gjitha kërkesat e transpozimit të <i>akisë</i> së BE-së	Kapitulli 12 i strategjisë dhe planit të veprimit së bashku me afatet kohore	- Kapitulli 12 i strategjisë dhe plani i veprimit të rishikohen të paktën çdo vit - Publikimi i legjislacionit në Fletoren Zyrtare	1		
2	Qasja "Një Shëndet"	Dakordësimi i memorandumit të mirëkuptimit (MM) midis MBZhR-së, ISUV-it, AKVMB-së, MIE-s dhe MShMS-së për të lehtësuar qasjen "Një Shëndet" të kontrolleve zyrtare	Bashkëpunim aktiv midis të gjitha palëve për hartimin e një rregulloreje të bazuar në shkencë	Nënshkrimi i MM-së	1, 2		
		Ngjitja e "Komisionit Një Shëndet" që të përfshijë përfaqësues nga MBZhR-ja, ISUV-i, AKU-ja, AKVMB-ja, MIE dhe MShMS-ja, i cili do të mbledhet dy herë në vit për të zbatuar qasjen "Një Shëndet" për programimin e kontrolleve zyrtare	Ngritja dhe funksionimi i Komisionit "Një Shëndet"	Evidenca për mbledhjet e Komisionit "Një Shëndet" dhe pikat e veprimit që janë trajtuar nga mbledhjet	1, 2		
3	Burime Njerëzore	Rishikimi i nevojave të plotësimit me personel dhe zhvillimi i planeve për plotësim me personel për sa më poshtë vijon: -MBZhR-në për përmbushjen e Kapitullit 12 dhe planit të veprimit	Hartimi i planeve të përshtatshme për plotësimin me personel të burimeve njerëzore për të gjitha palët	Finalizimi i planeve për plotësimin me personel	1, 2		

Nr.	Sipërfaqja	Përshkrimi	Rezultati	Treguesi	Qëllimi i Politikës	Data e fillimit	Data e përfundimit
		<p>-ISUV-in për pasjen e një Laboratori funksional të Referencës Kombëtare</p> <p>-AKU-së për sigurimin e një zbatimi sa më efikas të legjislacionit që bie në fushën e saj të veprimit</p> <p>-AKVMB-së për sigurimin e një zbatimi sa më efikas të legjislacionit që bie në fushën e saj të veprimit</p>					
		Shpërndarja dhe/ose rekrutimi i stafit në përputhje me planin për plotësimin me personel	Numri i personelit në përputhje me planin për plotësim personeli	Shpërndarje dhe/ose shtimi i stafit në përputhje me planin për plotësim me personel	1, 2		
		Staf i trajnuar në përpjesëtim me rolin që mbulojnë	Shtimi i kompetencave të stafit	Evidenca për trajnimin orientues për rekrutët e rinj, zhvillimin e vazhdueshëm profesional për të gjithë stafin	1, 2		
4	Burimet (pajisjet etj.)	<p><u>Laboratori i ISUV-it:</u></p> <p>Zë i posaçëm buxheti që caktohet çdo viti për t'u mundësuar laboratorëve funksionim efikas, ruajtjen dhe zgjerimin e metodave të akreditimit dhe ofrimin e shërbimit të duhur për të mbështetur si duhet kontrollet zyrtare dhe shërbimin si</p>	Shërbim i financuar mjaftueshëm për laboratorin zyrtar	Të dhëna për kontrollet zyrtare që tregojnë përmbushjen e programeve vjetore të marrjes së mostrave dhe mbikëqyrjes për kontrollet zyrtare	1, 2		

Nr.	Sipërfaqja	Përshkrimi	Rezultati	Treguesi	Qëllimi i Politikës	Data e fillimit	Data e përfundimit
		laborator i referencës kombëtare në Shqipëri.					
		<u>Shërbimet e AKVMB-së</u> Zë i mjaftueshëm buxheti i caktuar çdo vit posaçërisht për t'u mundësuar oficerëve të shëndetit të bimëve që të kryejnë kontrolle zyrtare në mënyrë efikase, veçanërisht lidhur me veshjen mbrojtëse dhe transportimin.	Shërbimi i veterinarisë dhe shëndetit të bimës i pajisur si duhet për të kryer kontrolle zyrtare (p.sh veshje mbrojtëse dhe transportim të përshtatshëm)	Të dhëna për kontrollin e të dhënave zyrtare që të provojnë vizitat e inspektorëve të bimëve/veterinerëve tek operatorët e bizneseve dhe fermat Evidenca për veshjet mbrojtëse që u shpërndahen inspektorëve.	1, 2		
		<u>Shërbimet e AKU-së</u> Zë i mjaftueshëm buxheti i caktuar çdo vit posaçërisht për t'u mundësuar laboratorëve të AKU-së dhe inspektorëve zyrtarë që t'i marrin mostrat dhe t'i kryejnë kontrollet në mënyrë efikase. Veçanërisht lidhur me pajisjet (frigoriferët, pajisjet për marrjen e mostrave) në pikat e kontrollit kufitar.	Shërbimi i AKU-së ka pajisjet e duhura për kontrolle zyrtare dhe marrje mostrash (p.sh pajisje për marrje mostrash dhe frigoriferë në pikat e kalimit kufitar)		1, 2		
5	Transparenca - konsultim me palët e interesit	MBZHR për të formalizuar procesin e konsultimit publik për legjislacionin e ri sipas Kapitullit 12 të akisë së BE-së	Proces funksional për konsultimin publik	Angazhimi me publikun për legjislacionin e hartuar	1		

Nr.	Sipërfaqja	Përshkrimi	Rezultati	Treguesi	Qëllimi i Politikës	Data e fillimit	Data e përfundimit
6	Angazhimi i palëve të interesit	Ngritja e mekanizmit afatgjatë për bashkëpunim dhe shkëmbim informacioni dhe pikëpamjesh me sektorin e biznesit Ky mekanizëm duhet të përfshijë nëngrupet specifike të industrisë që kanë rëndësi të veçantë si fermerë, thertore, përpunues ushqimorë, hotele, pika shitjesh me pakicë etj.	Shkëmbim i vazhdueshëm pikëpamjesh dhe përditësim i komunitetit të biznesit rreth sigurisë agro-ushqimore dhe zbatimi i standardeve përkatëse. Feedback i sektorit për administrimin e sfidave dhe vështirësive kyç që informojnë hartimin e politikave dhe ligjeve.	Ngritja e Këshillit të Bashkëpunimit të Bizneseve	3		
		MBZrR, AKU dhe AKVMB për përmirësimin e përdorimit të komunikimit të fokusuar tek angazhimi dhe informimi i sektorit agro-ushqimor	Angazhimi dhe shpërndarja e informacionit për sigurinë agro-ushqimore	Evidenca për komunikimin me sektorin agro-ushqimor nëpërmjet të dhënave "të shpërndara", pra fletëpalosjeve, statistikave në media sociale	3		
		MBZrR, AKU dhe AKVMB për të njoftuar si duhet konsumatorët e rrezeve të identifikuar lidhur me vendosjen e ushqimit në treg	Njoftimi dhe përditësimi i konsumatorëve përmes kanaleve të përshtatshëm të komunikimit	Deklarata për shtyp dhe njoftime paralajmëruese	4		
		MBZrR, AKU dhe organe të tjerë rregullatorë angazhohen të punojnë ngushtësisht me median për t'u siguruar se kanë akses në informacion të	- PSV për komunikimin me median që janë hartuar nga zbatuar nga të gjitha organet rregullatore	- Njoftime për shtyp të publikuara	4		

Nr.	Sipërfaqja	Përshkrimi	Rezultati	Treguesi	Qëllimi i Politikës	Data e fillimit	Data e përfundimit
		saktë përmes burimeve të besueshme dhe të besuara.	- Angazhimi proaktiv midis organeve rregullatore dhe medias, sidomos gjatë situatave të emergjencës/krizës	- PSV për komunikimin me median plotësisht funksionale			
		Organizimi i fushatave ndërgjegjësuere të paktën një herë në vit që synojnë forcimin e praktikës së mirë të sigurisë ushqimore në shtëpi	Ndërgjegjësim për çështjet e sigurisë ushqimore dhe praktikave të higjienës në shtëpi	Të dhënat “e shpërndara“ në kanalet e komunikimit përfshi faqet e internetit, mediat sociale, statistikat e teleshikuesve	4		
		Java e Përvitshme e Sigurisë Ushqimore në shkollat fillore, për të edukuar fëmijët e vegjël për sigurinë ushqimore	Ndërgjegjësim për çështjet e sigurisë ushqimore dhe praktikave të higjienës në shtëpi	Numri i nxënësve në shkolla	4		
		AKU, ISHP, Ministria e Arsimit dhe institucioneve të tjera arsimore për hartimin dhe integrimin e programeve të sigurisë ushqimore në kurrikulën shkollore	Hartimi dhe zbatimi i programit edukues në shkolla	Numri i nxënësve në shkolla	4		
		MBZrR, AKU, AKVMB për zhvillimin e aktiviteteve lidhur me sigurinë ushqimore për t'u angazhuar me të gjithë palët e interesit, përfshi edhe konsumatorët	Aktivitete të planifikuara dhe programuara çdo vit	Numri i aktiviteteve të zhvilluara dhe shifrat e pjesëmarrjes	2, 3, 4		
		Anketime për kënaqshmërinë e konsumatorëve çdo 3 deri në 5 vjet për ndërgjegjësimin dhe perceptimet e	Planifikimi dhe programimi i anketimeve	Raportet përfundimtare të anketimit	4		

Nr.	Sipërfaqja	Përshkrimi	Rezultati	Treguesi	Qëllimi i Politikës	Data e fillimit	Data e përfundimit
		konsumatorëve për sigurinë ushqimore	për konsumatorët çdo 3 deri në 5 vjet				
7	Analiza e Riskut - Vlerësimi i Riskut	Ngritja e ISUV-it si institut i pavarur për vlerësimin e riskut lidhur me sigurinë ushqimore për njerëz dhe kafshë dhe zhvillimi i kapaciteteve sipas kërkesës.	Vlerësues të pavarur dhe kompetentë të riskut për ushqimet për njerëz dhe kafshë në Shqipëri	Vlerësimi i riskut për ushqimet për njerëz dhe kafshë të kryera nga ISUV-i dhe komunikuar organeve përkatëse (p.sh AKU).	2		
		Ngritja e ISUV-it si institut i pavarur për vlerësimin e riskut lidhur me sigurinë ushqimore për njerëz dhe kafshë dhe zhvillimi i kapaciteteve sipas kërkesës.	Vlerësues të pavarur dhe kompetentë të riskut për ushqimet për shëndetin e bimëve në Shqipëri	Vlerësimi i riskut për shëndetin e bimëve të kryera nga XX dhe komunikuar organeve përkatëse (p.sh AKVMB).	2		
		Ngritja e ISUV-it si institut i pavarur për vlerësimin e riskut lidhur me shëndetin dhe mirëqenien e kafshëve dhe zhvillimi i kapaciteteve sipas kërkesës.	Vlerësues të pavarur dhe kompetentë të riskut për shëndetin dhe mirëqenien e kafshëve në Shqipëri	Vlerësimi i riskut për shëndetin dhe mirëqenien e kafshëve të kryera nga XX dhe komunikuar organeve përkatëse (p.sh AKVMB).	2		
	Analiza e Riskut: Menaxhimi i Riskut	Zhvillimi i kapaciteteve të MBZhr-së, AKU-së dhe AKVMB-së në fushat e menaxhimit të riskut	Forcimi i kompetencave të rregullatorit agro-ushqimor për menaxhimin e riskut	Vendimi i menaxhimit të riskut përgjatë sektorit agro-ushqimor (p.sh hartim legjislativ, tërheqje, veprime zbatuese të përpjesshme etj.)	2		
	Analiza e Riskut: Komunikim për riskun	Zhvillimi i kapaciteteve të MBZhr-së, AKU-së dhe	Forcimi i kompetencave të rregullatorit agro-	Vendimi i menaxhimit të riskut përgjatë sektorit agro-ushqimor	2, 3, 4		

Nr.	Sipërfaqja	Përshkrimi	Rezultati	Treguesi	Qëllimi i Politikës	Data e fillimit	Data e përfundimit
		AKVMB-së në fushat e komunikimit të riskut	ushqimor për menaxhimin e riskut	(p.sh hartim legjislacioni, tërheqje, veprime zbatuese të përpjesshme etj.)			
8	Bashkëpunimi ndërinstitucional	<p>Ngritja e grupit ndërinstitucional të punës për fushat kyç, përfshi:</p> <p>Kontrollet e importit (Dogana, AKU, ISUV, MBZhR, AKVMB)</p> <p>Mashtrimi me ushqimin: (AKU, ISUV, MBZhR, AKVMB, Policia, Dogana)</p> <p>dhe</p> <p>MANCP (Rolet dhe përgjegjësitë përgjatë sektorëve): (AKU, ISUV, MBZhR, AKVMB)</p>	<p>Rritja e bashkëpunimit ndërinstitucional</p> <p>Funksionimi i grupit ndërinstitucional të punës për fushat kyç, përfshi:</p> <p>Kontroli i Importeve</p> <p>Mashtrimi me ushqimin dhe</p> <p>MANCP</p>	Evidenca për mbledhjet e grupit të punës dhe ndjekja e pikave të veprimit nga mbledhjet.	2		
9	Menaxhimi i Krizës - Planifikimi i Kontigjencës	Hartimi/rishikimi ekzistues i planit të kontigjencës në sektorët e sigurisë ushqimore për njerëz dhe kafshë, shëndetin e kafshëve dhe bimëve	Zhvillimi i ushtrimeve të simulimit për çdo fushë dhe përshtatja e planeve bazuar te mësimet e nxjerra	Plan kontigjence për të gjithë sektorët	2,3,4		
		Hartimi i planit ndërinstitucional/ndëragjencor të komunikimit të krizës që mbulon komunikimet gjatë situatës së emergjencës/krizës	Plani i komunikimit të krizës dhe staf i trajnuar	Finalizimi i raportit të paskrizës	2,3,4		

Nr.	Sipërfaqja	Përshkrimi	Rezultati	Treguesi	Qëllimi i Politikës	Data e fillimit	Data e përfundimit
10	Monitorimi i kontrolleve zyrtare	Zhvillimi i procedurave standarde të operimit për kontrollet e vazhdueshme të brendshme (monitorimi, rishikimi dhe përshtatja e kontrolleve zyrtare) me MBZhR-në, ISUV-in, AKU-në, AKVMB-në	Qasje konsistente përgjatë institucioneve për monitorimin, rishikimin dhe përshtatjen e kontrolleve zyrtare	Të dhëna për kontrollet e brendshme dhe rezultatet e ndikimit.	1		
		Zhvillimi i procedurave standarde të operimit për kontrollet zyrtare të auditimit të brendshëm me MBZhR-në, ISUV-in, AKU-në, AKVMB-në	Qasje konsistente për të gjitha institucionet kundrejt kontrolleve zyrtare të auditimeve të brendshme.	Raportet për auditimet e brendshme dhe mbyllja e planeve korrigjuese të veprimit.	1		
11	Menaxhimi i të dhënave	Ngritja e sistemit të menaxhimit të informacionit për MBZhR-në, ISUV-in, AKU-në, AKVMB-në për kapjen e të dhënave nga kontrollet zyrtare, duke u siguruar që sistemet e informacionit të jenë sa më të integruara që të jetë e mundur midis institucioneve.	Të dhëna në kohë reale dhe të aksesueshme për kontrollet zyrtare për shëndetin e bimëve, sigurinë ushqimore për njerëz dhe kafshë, sektorin e shëndetit dhe mirëqenies së kafshëve.	Raport në kohë reale për kontrollet zyrtare për shëndetin e bimëve, sigurinë ushqimore për njerëz dhe kafshë, sektorin e shëndetit dhe mirëqenies së kafshëve.	2		
12	Bashkëpunimi ndërkombëtar	Angazhim i vazhdueshëm aktiv i MBZhR-së, ISUV-it, AKU-së, AKVMB-së me institutet ndërkombëtare si OBSH, FAO, INFOSAN, EFSA, OIE dhe IPPC.	Pjesëmarrje aktive e Shqipërisë në forume ndërkombëtare për sigurinë agro-ushqimore.	Raporte për mbledhjet me institutet ndërkombëtare si OBSH, FAO, INFOSAN, EFSA, OIE dhe IPPC.	2		

Nr.	Sipërfaqja	Përshkrimi	Rezultati	Treguesi	Qëllimi i Politikës	Data e fillimit	Data e përfundimit
13	Mbulim i përshtatshëm përgjatë të gjithë zinxhirit agro-ushqimor	Rishikimi i të gjitha autorizimeve dhe identifikimi i boshllëqeve dhe mbivendosjeve në sistemin e kontrollit	Boshllëqet/mbivendosjet e identifikuara dhe role e përgjegjësi të identifikuara qartë	Plani Kombëtar Shumëvjeçar i Kontrollit	1, 2		
		Përditësimi i kuadrit ligjor dhe buxhetor bazuar te rishikimi funksional	Të gjitha veprimet e kërkuara nga rishikimi janë përbushur	Miratimi dhe zbatimi i ligjeve përkatëse, akteve nënligjore, alokimit të buxhetit, rekrutimit të stafit dhe prokurimit	1, 2		